

учебник на чешском языке с систематическим введением основных русских лингвистических терминов, приводимых в скобках. Теоретические изложения в пособии упрощены и сведены до необходимого минимума, чтобы не перегружать учащихся ненужными на начальном этапе обучения деталями. В основу учебника положен принцип сознательного изучения каждого языкового явления на основе сравнения с родным, т. е. чешским языком. Отбор языкового материала основывается на отношениях родства между обоими славянскими языками, причем, однако, внимание учащихся обращается прежде всего на различительные явления.

Само собой разумеется, что настоящий учебник задуман только как вспомогательное пособие, служащее дополнительным материалом для практических занятий по русскому языку. Конечной целью в области создания новых вузовских учебников данной направленности должен стать, по моему мнению, комплексный учебник русского языка типа современных учебников английского или немецкого языков, который заполнил бы ощутимый пробел в продукции вузовских учебников русского языка. Мне лично очень хотелось бы на этой конференции услышать, что работа над таким учебником уже где-то кем-то ведется.

В заключение еще надо сказать, что работа над представленным пособием является пока моей личной инициативой, ее издание пока не включено ни в какие издательские планы, и, следовательно, пока не известно, когда и вообще ли выйдет в свет. Надеюсь, что это будет скоро.

(Referát, na který se v programu jednání lingvodidaktické sekce na XI. ODR nedostalo)

Jiří Gazda

Jubileum PhDr. Ludmily Rejmánkové, CSc.

Významného životního jubilea se nedávno dožila PhDr. Ludmila Rejmánková, CSc., jejíž celá učitelská dráha byla de facto spojena s městem Hradec Králové. Narodila se v Praze 13. 8. 1923, maturovala na Divčím gymnáziu v Hradci Králové v r. 1942. Po matce (Ruska) ovládala ruštinu od dětství, a proto už od roku 1945 učila ruštinu na gymnáziu, pak na pedagogické škole. Dálkově vystudovala nejprve obor ruština - dějepis na PdF UK (1951) a poté ruštinu - češtinu na VŠRJL v Praze (1956). Po založení Pedagogické fakulty v Hradci Králové působila jako rusistka na této vysoké škole plných 25 let a její kontakty s pracovištěm neustaly ani po odchodu do důchodu: jednak působila do r. 1991 na katedře externě, jednak dodnes živě sleduje nejen dění ve škole a v oboru, ale i aktivně se na něm podílí.

Po rigorózních zkouškách (PhDr. 1969) následovala v r. 1975 kandidátská disertace na téma *Výstavba ruského dialogu a uplatnění výsledků jeho zkoumání při jazykové přípravě stu-*

dentů rusistiky na pedagogické fakultě. Tato práce napověděla odborné veřejnosti jeden z hlavních zájmů jubilantky - teorii dialogu (jeho výstavbu, modelování dialogické řeči, funkčně jazykovou typologii dialogických textů, porovnávací aspekt dialogu vzhledem k různým jazykům aj.). Odborný zájem PhDr. L. Rejmánkové, CSc., úzce korespondoval i s praktickou činností vysokoškolského učitele. Mezi jazykovými disciplínami, kterým vyučovala, dominuje syntax ruského jazyka. Svůj obor tedy dokázala velmi zdařile chápat ve spojení s učitelskou praxí. Projevilo se to mj. v rozpracování koncepce výuky syntaxe, při níž usilovala o spojení teoretického bádání zejména s aplikací při formování komunikativní kompetence u studentů. (Srov. např. skripta *Komunikativní kompetence u studentů*, Hr. Králové, Pdf 1981).

Vzpomenutý profesionální zájem jubilantky se kromě rozsáhlé publikační činnosti (odborné sborníky, čas. Ruský jazyk, Čs. rusistika, Ruština v teorii a praxi, Cizí jazyky ve škole, Cizí jazyky, v zahraničí např. Russkij jazyk za rubežom, Fremdsprachenunterricht) výrazně odrazil ještě nejméně ve dvou oblastech: V účasti na práci rusko-českého řešitelského týmu při Institutu ruského jazyka A. S. Puškina v Moskvě, kterým vedením Prof. O. A. Laptěvové, DrSc., realizoval výzkum vědeckého i odborného ústního projevu v ruštině. (Do rozsáhlé monografie připravila stát *Dialogi na temy specialnosti*). Kromě toho se po řadu let podílela jako spoluautorka na tvorbě učebnic RJ pro 7. a 8. roč. ZŠ, v nichž využívala výsledků svého výzkumu dialogické řeči při rozpracování koncepce jazykových, předřečových a řečových cvičení pro rozvíjení ústního dorozumívání.

V uplynulém dvacetiletí "normalizačního procesu" se jubilantka netěšila politické přízni a její odborné možnosti byly vnějšími zásahy často omezovány. Přesto si dokázala do dnešních dní uchovat vzácný životní i pracovní elán, veselou a přátelskou povahu, tj. vlastnosti, pro které byla a je svými blízkými i spolupracovníky ceněna nejen jako kvalifikovaný odborník, ale i jako dobrý člověk. Popřejme jí tedy upřímně především pevné zdraví, aby nám mohla ještě dlouho zájem o obor i svůj životní elán rozdávat.

Oldřich Richterek